

4.3.2.5. Justitsministeriet kan i det væsentlige tilslutte sig Konkursrådets synspunkter. Justitsministeriet er således enig i, at der med henblik på at sikre en mere ensartet og forudsigelig behandling af sager om gældssanering, herunder fastsættelse af det beløb, som skyldneren har at leve for i afdragsperioden (rådighedsbeløbet) og dermed af det beløb, som skyldneren skal betale til sine kreditorer, i bekendtgørelsesform bør fastsættes nærmere regler om udarbejdelsen af skyldnerens budget. En sådan bekendtgørelse vil i overensstemmelse med Konkursrådets forslag indeholde nærmere regler, om hvilke indtægts- og udgiftsposter der kan medtages på budgettet og om fastsættelsen af skyldnerens rådighedsbeløb.

I forbindelse med høringen over betænkningen er der bl.a. blevet peget på, at der bør være adgang til at foretage en skønsmæssig helhedsvurdering af skyldnerens udgifter, således at f.eks. særligt lave faste udgifter skal kunne føre til, at skyldneren kan have et større rådighedsbeløb i afdragsperioden.

Justitsministeriet finder imidlertid ligesom Konkursrådet, at der ikke bør være adgang til at foretage en sådan generel »helhedsvurdering« af skyldnerens økonomiske forhold, f.eks. ved at forhøje rådighedsbeløbet for at »belønne« den skyldner, der har lave faste udgifter. De foreslåede regler om faste budgetposter og rådighedsbeløb vil således medvirke til at udjævne regionale forskelle i størrelsen af de faste poster på budgettet, f.eks. boligudgifter, således at skyldnere som udgangspunkt vil have det samme rådighedsbeløb, uanset størrelsen på de faste udgifter, der kan medtages som en særskilt udgiftspost på budgettet. Har en skyldner lave faste omkostninger, bør det efter Justitsministeriets opfattelse komme kreditorerne til gode i form af en højere dividende.

Hertil kommer, at skifteretten efter de foreslåede regler har mulighed for at tillade, at der helt undtagelsesvist på budgettet kan medtages andre faste udgifter, som er påkrævet for at dække skyldnerens og dennes husstands helt særlige behov – og dermed tillade en forhøjelse af det beløb, som skyldneren skal kunne beholde af sin indtægt i afdragsperioden.

Justitsministeriet er endvidere enig med Konkursrådet i, at størrelsen af rådighedsbeløbet bør fastsættes på grundlag af en opgørelse over de faktiske udgifter til de enkelte poster, som skal dækkes af rådighedsbeløbet, og at dette passende kan ske på grundlag af Forbrugerinformationens husholdningsbudgetter. Det bemærkes i den forbindelse, at satsene for kontanthjælp mv. i dag beregnes som et månedligt bruttobeløb, der som udgangspunkt skal dække alle modtagerens udgifter til mad, tøj, bolig mv. samt eventuelle udgifter

til børn. Disse satser må derfor efter Justitsministeriets opfattelse anses for mindre egnede til at danne udgangspunkt for fastsættelsen af rådighedsbeløbet i sager om gældssanering, hvor der er spørgsmål om at opgøre det beløb, som skyldneren skal betale til sine kreditorer i en periode som led i sanering af en håbløs gældsforpligtelse.

Justitsministeriet er også enig med Konkursrådet i, at rådighedsbeløbet bør fastsættes på grundlag af en gennemsnitsberegning af Forbrugerinformationens husholdningsbudgetter, og at der som følge af de begrænsede forskelle i de forskellige persongrupper husholdningsbudgetter ikke er grundlag for at anvende forskellige satser for voksnes rådighedsbeløb afhængig af køn og alder. Hertil kommer, at Forbrugerinformationens husholdningsbudget synes fastsat med en vis rummelighed, herunder f.eks. med 1.518 kr. (2005-tal) hver måned til en 30-årig mands udgifter til posterne »leg og fritid« og »faste fritidsaktiviteter«. Anvendelsen af faste satser for rådighedsbeløbet for voksne vil endvidere lette skifterettens og medhjælperadministration af reglerne om udarbejdelsen af budgettet.

Det bemærkes, at de rådighedsbeløb, som foreslås af Konkursrådet, reguleret på grundlag af den foreslåede satsregulering i 2005-niveau vil være (afrundet):

For en enlig	4.600 kr.
For en person, der lever i parforhold	3.900 kr.
Barn 0-2 år	1.250 kr.
Barn 3-6 år	1.600 kr.
Barn 7-17 år	2.300 kr.

Disse beløb ses ikke at være lavere end de vejledende satser for rådighedsbeløbet, der i dag anvendes i Sø- og Handelsretten, der er landets største skifteret, jf. betænkningen side 144.

Der er i forbindelse med høringen endvidere anført, at skyldnerens bidrag til efterlønsordning bør kunne medtages som en udgiftspost på skyldnerens budget, således at skyldneren ikke skal afholde bidraget af sit rådighedsbeløb. Der er bl.a. peget på, at selv om efterlønsordningen reelt indebærer en opsparing for skyldneren, indebærer reglerne om efterløn, at skyldneren ikke altid vil kunne stoppe indbetalingerne til efterlønsordningen i afdragsperioden, uden at skyldneren mister retten til at gå på efterløn.

Som anført af Konkursrådet, må indbetalinger foretaget på efterlønsordningen for så vidt anses for en opsparing for skyldneren, der – i det omfang efterlønsbidraget tillades medtaget som en særskilt udgiftspost på budgettet – i realiteten vil blive finansieret af skyldnerens kreditorer, idet indbetalingerne medfører,